

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	28.01	2026	GOD.
KLASIFIKACIJA:	23-3/26-1		
VEZA:			
EPA:	858 XXVIII		
SKLADENICA:			

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r Predsjedniku Andriji Mandiću

Poštovani,

Shodno članu 93 stav 1 Ustava Crne Gore i članu 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosimo **PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI MALOLJETNIKA U DIGITALNOM PROSTORU** radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

U Podgorici, dana 28.01.2026. godine.

Podnosilac

Poslanica Sladana Kaluderović

Sladana Kaluderović

ZAKON O ZAŠTITI MALOLJETNIKA U DIGITALNOM PROSTORU

I. OSNOVNE ODREDBE

Sadržaj zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se mjere i sistemi za zaštitu maloljetnika u digitalnom prostoru, propisuje starosno ograničenje za pristup digitalnim platformama, obaveze i odgovornost fizičkih i pravnih lica koja pružaju usluge digitalnih platformi, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu maloljetnika u digitalnom prostoru.

Načela

Član 2

Zaštita maloljetnika u digitalnom prostoru zasniva se na načelima posebne zaštite i najboljeg interesa maloljetnika, uživanja prava i sloboda primjerenih maloljetnikovom uzrastu i zrelosti, dostojanstva i nepovredivosti ličnosti, prava na privatnost, zaštite podataka o ličnosti i odgovornosti davalaca usluga digitalnih platformi.

Posebna zaštita maloljetnika

Član 3

Maloljetnici uživaju posebnu zaštitu u digitalnom prostoru u skladu sa njihovim uzrastom i zrelošću.

Mjere za zaštitu maloljetnika u digitalnom prostoru sprovode se radi sprečavanja izlaganja maloljetnika neprikladnim odnosno štetnim sadržajima i ponašanjima koja mogu ugroziti njihov zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj.

Primjena zakona

Član 4

Ovaj zakon primjenjuje se na davaoce usluga digitalnih platformi koji pružaju usluge korisnicima u Crnoj Gori, bez obzira na mjesto sjedišta ili registracije davaoca usluge.

Ovaj zakon primjenjuje se i na davaoce posredničkih digitalnih usluga kada njihove usluge, po svojoj funkciji, dizajnu ili načinu korišćenja, ispunjavaju obilježja digitalne platforme u smislu ovog zakona.

Smatra se da davaoci usluga iz stava 1 ovog člana pružaju usluge korisnicima u Crnoj Gori ako je usluga dostupna ili usmjerena korisnicima u Crnoj Gori.

Digitalne platforme i davalac usluga digitalne platforme

Član 5

Digitalna platforma je onlajn platforma, vrlo velika onlajn platforma, onlajn pretraživač ili vrlo veliki onlajn pretraživač, kao i platforma zasnovana na sistemima vještačke inteligencije, koja pruža usluge korisnicima u digitalnom prostoru.

Onlajn platforma je hosting usluga koja, na zahtjev korisnika, skladišti informacije i omogućava njihovu dostupnost javnosti, uključujući razmjenu, dijeljenje ili objavljivanje sadržaja, osim kada je takva funkcionalnost isključivo sporedna i pomoćna u odnosu na drugu osnovnu uslugu.

Velika onlajn platforma je onlajn platforma koja ima prosječan mjesečni broj korisnika usluge jednak ili veći od 45 miliona, utvrđen na osnovu obima korišćenja usluge, a koja zbog tog obima ima sistemski značaj u digitalnom prostoru.

Onlajn pretraživač je digitalna usluga koja omogućava korisnicima pretraživanje svih ili dijela javno dostupnog interneta na osnovu upita, uključujući pretraživanje internet stranica, aplikacija ili drugih digitalnih izvora informacija.

Veliki onlajn pretraživač je onlajn pretraživač koji ima prosječan mjesečni broj korisnika usluge jednak ili veći od 45 miliona, utvrđen na osnovu obima korišćenja usluge, a koji zbog tog obima ima sistemski značaj u digitalnom prostoru.

Platforma zasnovana na sistemu vještačke inteligencije je svaka usluga koja se pruža na razdaljinu putem elektronske opreme za obradu i skladištenje podataka, na lični zahtjev korisnika, i omogućava korisniku pristup, korišćenje, razvoj, obuku ili testiranje sistema vještačke inteligencije.

Sistem vještačke inteligencije (AI) je sistem zasnovan na softveru i/ili hardveru koji je izrađen da funkcioniše sa različitim nivoima autonomije i koji može pokazivati adaptivnost nakon puštanja u rad, a koji, radi direktnih ili indirektnih ciljeva, na osnovu primljenih unosa određuje kako da generiše izlaze kao što su predviđanja, sadržaj, preporuke ili odluke koje mogu uticati na fizičko ili virtuelno okruženje.

Davalac usluga digitalne platforme je fizičko ili pravno lice koje upravlja i stavlja na raspolaganje digitalnu platformu.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 7

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) maloljetnik je lice koje nije navršilo osamnaest godina;
- 2) posrednička digitalna usluga je usluga informacionog društva koja se pruža na razdaljinu elektronskim putem, na lični zahtjev korisnika, a koja se sastoji u prenosu informacija, privremenom skladištenju informacija ili skladištenju informacija koje pruža korisnik usluge;
- 3) usluga prostog prenosa informacija je posrednička digitalna usluga koja se sastoji isključivo u prenosu informacija koje pruža korisnik usluge ili u obezbjeđivanju pristupa elektronskoj komunikacionoj mreži, bez izmjene sadržaja prenesenih informacija;
- 4) usluga privremenog skladištenja informacija (keširanje) je posrednička digitalna usluga koja se sastoji u automatskom, privremenom i prolaznom skladištenju

informacija, isključivo radi efikasnijeg prenosa tih informacija drugim korisnicima, bez uticaja na njihov sadržaj.

- 5) hosting usluga je posrednička digitalna usluga koja se sastoji u skladištenju informacija koje pruža korisnik usluge, na njegov zahtjev, pri čemu davalac usluge nema aktivnu ulogu u kreiranju, izboru ili uređivanju sadržaja;
- 6) automatizovano profilisanje je svaka automatizovana obrada podataka kojom se analiziraju ili predviđaju ponašanje, interesovanja, navike, preferencije ili emocionalna stanja korisnika;
- 7) algoritamsko rangiranje je automatizovani proces kojim digitalna platforma određuje redosljed, vidljivost ili prioritet sadržaja koji se prikazuje korisniku, uključujući i personalizovane algoritamske preporuke;
- 8) personalizovana algoritamska preporuka je automatizovani izbor ili prikaz sadržaja korisniku koji se zasniva na automatizovanom profilisanju;
- 9) dipfejk sadržaj (*deep fake*) je slika, audio, audiovizuelni ili drugi digitalni sadržaj koji je generisan ili izmijenjen primjenom sistema vještačke inteligencije na način kojim se lažno prikazuju stvarna lica, predmeti, mjesta, subjekti, događaj ili okolnosti kao autentični;
- 10) humanoidni sistem vještačke inteligencije je sistem vještačke inteligencije koji oponaša ljudske osobine, govor, ponašanje ili emocionalne reakcije na način koji kod korisnika može stvoriti uvjerenje da komunicira sa stvarnim licem;
- 11) rizik je vjerovatnoća nastanka štete i težina mogućih posljedica koje digitalna platforma ili sistem vještačke inteligencije mogu prouzrokovati po prava, bezbjednost ili interese maloljetnika.

II. STAROSNO OGRANIČENJE ZA PRISTUP I KORIŠĆENJE DIGITALNIH PLATFORMI

Zabrana pristupa i korišćenja digitalnih platformi maloljetnicima mlađim od 13 godina

Član 8

Zabranjeno je omogućavanje pristupa i korišćenja digitalnih platformi maloljetnicima mlađim od 13 godina.

Davalac usluga digitalne platforme dužan je da preduzme odgovarajuće, efikasne i proporcionalne mjere radi sprovođenja zabrane iz stava 1 ovog člana.

Izuzetno od stava 1 ovog člana maloljetnicima mlađim od 13 godina može se omogućiti pristup i korišćenje digitalnih platformi koje su posebno namijenjene i prilagođene njihovom uzrastu i zrelosti.

Pristup i korišćenje digitalnih platformi iz stava 3 ovog člana dozvoljeni su isključivo uz prethodnu saglasnost roditelja odnosno zakonskog zastupnika maloljetnika.

Korišćenje digitalnih platformi od strane maloljetnika uzrasta od 13 do 16 godina

Član 9

Maloljetnici uzrasta od 13 do 16 godina mogu koristiti digitalne platforme uz prethodnu saglasnost roditelja, odnosno zakonskog zastupnika.

Davalac usluga digitalne platforme dužan je da uspostavi i primjenjuje sisteme za pribavljanje i provjeru saglasnosti iz stava 1 ovog člana u okviru dizajna, funkcionisanja i uslova korišćenja digitalne platforme.

Podaci prikupljeni prilikom primjene sistema iz stava 2 ovog člana ne smiju se koristiti u druge svrhe i sa njima se postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Provjera starosne dobi i roditeljska kontrola

Član 10

Davalac usluga digitalnih platformi dužan je da uspostavi i primjenjuje pouzdane sisteme za provjeru starosne dobi korisnika digitalnih platformi i sisteme za roditeljsku kontrolu.

Sistemi iz stava 1 ovog člana moraju biti proporcionalni, prilagođeni svrsi i primjenjivani isključivo u mjeri neophodnoj za utvrđivanje starosne dobi korisnika.

Samodeklaracija korisnika o starosnoj dobi ne smatra se pouzdanim sistemom za provjeru starosne dobi korisnika u smislu stava 1 ovog člana.

Provjera starosne dobi iz stava 1 ovog člana sprovodi se bez obaveze identifikacije korisnika.

Davalac usluga digitalnih platformi dužan je da roditeljima, odnosno zakonskom zastupniku omogući uvid u podatke koji se odnose na provjeru starosne dobi i da im omogući podnošenje zahtjeva za ispravku ili brisanje tih podataka.

Podaci prikupljeni prilikom provjere iz stava 1 ovog člana ne smiju se koristiti u druge svrhe i sa njima se postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Nadležni organ propisuje bliže uslove, kriterijume i način sprovođenja provjere starosne dobi korisnika, uključujući zahtjeve u pogledu pouzdanosti, proporcionalnosti i zaštite privatnosti korisnika.

III. OBAVEZE DAVALACA USLUGA DIGITALNIH PLATFORMI, MJERE I SISTEMI ZAŠTITE

Procjena rizika

Član 11

Davalac usluga digitalne platforme dužan je da vrši redovnu procjenu rizika koje njegove usluge mogu predstavljati po prava, bezbjednost i interese maloljetnika.

Procjena rizika iz stava 1 ovog člana naročito obuhvata rizike koji se odnose na:

- 1) izloženost maloljetnika neprimjerenom odnosno štetnom sadržaju;
- 2) uticaj algoritamskog rangiranja, algoritamskih preporuka i drugih automatizovanih sistema na ponašanje, odluke i razvoj maloljetnika;
- 3) rizike od manipulacije, zavisničkog ponašanja i prekomjernog korišćenja digitalne platforme;
- 4) rizike koji proizlaze iz automatizovanog profilisanja maloljetnika;
- 5) rizike povezane sa komunikacijom i interakcijom maloljetnika sa drugim korisnicima, a naročito uznemiravanja, zlostavljanja, prijetnji, vršnjačkog nasilja, seksualnog uznemiravanja i drugih oblika neprimjerene odnosno štetne komunikacije i interakcije;
- 6) rizike koji proizlaze iz upotrebe sistema vještačke inteligencije;
- 7) druge rizike koji mogu ugroziti zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika;
- 8) systemske rizike koji proizlaze iz dizajna digitalne platforme, uključujući algoritamske sisteme, interfejse, mehanizme zadržavanja pažnje i obrasce ponašanja korisnika.

Davalac usluga digitalne platforme dužan je da procjenu iz stava 1 ovog člana ažurira prilikom svake promjene u digitalnoj platformi, a najmanje jednom godišnje.

Davalac usluga digitalne platforme dužan je da na osnovu sprovedene procjene rizika iz stava 1 ovog člana preduzme odgovarajuće, efikasne i proporcionalne mjere radi sprečavanja, otklanjanja ili umanjenja utvrđenih rizika.

Davalac usluge digitalne platforme dužan je da, u roku od osam dana od dana dostavljanja zahtjeva, procjenu iz stava 1 ovog člana dostavi nadležnom nadzornom organu.

Identifikovanje i upravljanje neprimjerenim ili štetnim sadržajem

Član 12

Davalac usluga digitalnih platformi dužan je da uspostavi i primjenjuje sisteme za identifikovanje i onemogućavanje pristupa, korišćenja, objavljivanja ili distribucije neprimjerenog odnosno štetnog sadržaja u odnosu na maloljetnike.

Neprimjerenim sadržajem u smislu stava 1 ovog člana smatra se sadržaj koji nije prikladan uzrastu i zrelosti maloljetnika.

Štetnim sadržajem u smislu stava 1 ovog člana smatra se sadržaj koji može ozbiljno ugroziti zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika, koji između ostalog uključuje pornografiju ili bezrazložno prikazivanje nasilja.

Automatizovano profilisanje, algoritamsko rangiranje i personalizovane algoritamske preporuke

Član 13

Automatizovano profilisanje maloljetnika dozvoljeno je samo ako je neophodno radi zaštite prava, bezbjednosti i interesa maloljetnika i u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Algoritamsko rangiranje i personalizovane algoritamske preporuke koje se primjenjuju na maloljetnike moraju biti ograničeni i prilagođeni njihovom uzrastu i zrelosti.

Davalac usluga digitalnih platformi dužan je da prilagodi konfiguraciju algoritamskih sistema iz stava 2 ovog člana na način da se smanji rizik od izlaganja sadržaju iz člana 12 ovog zakona.

Davalac usluga digitalnih platformi dužan je da omogući isključivanje automatizovanog profilisanja, algoritamskog rangiranja i personalizovanih algoritamskih preporuka za naloge maloljetnika.

Davalac usluga digitalnih platformi dužan je da maloljetnicima i njihovim roditeljima, odnosno zakonskom zastupniku pruži jasne, razumljive i lako dostupne informacije o osnovnim pravilima automatizovanog profilisanja, algoritamskog rangiranja i personalizovanih algoritamskih preporuka koje se primjenjuju na naloge maloljetnika.

Zabranjeno je automatizovano profilisanje, algoritamsko rangiranje i prikazivanje personalizovanih algoritamskih preporuka koje:

- 1) prouzrokuju materijalnu ili nematerijalnu štetu maloljetnicima;
- 2) se zasnivaju na osjetljivim podacima o maloljetniku;
- 3) podstiču prekomjerno odnosno zavisničko korišćenje digitalne platforme;
- 4) direktno podstiču maloljetnike na kupovinu ili korišćenje proizvoda ili usluga, iskorišćavanjem njihovog neiskustva ili lakovjernosti;
- 5) direktno podstiču maloljetnike da ubjeđuju roditelje ili druga lica na kupovinu proizvoda ili usluga koje se oglašavaju.

Međusobna komunikacija i interakcija korisnika

Član 14

Davalac usluga digitalne platforme dužan je da uspostavi i primjenjuje sisteme za zaštitu maloljetnika od uznemiravanja, zlostavljanja, prijetnji, vršnjačkog nasilja, seksualnog uznemiravanja i drugih oblika neprimjerene odnosno štetne komunikacije ili interakcije sa drugim korisnicima i to naročito:

- 1) mogućnost blokiranja i ograničavanja kontakta sa drugim korisnicima;
- 2) sisteme prijavljivanja neprimjerene odnosno štetne komunikacije ili interakcije i postupanje po tim prijavama;
- 3) zaštitu maloljetnika od ponovljenog ili sistematskog uznemiravanja.

Sistemi iz stava 1 ovog člana moraju biti prilagođeni uzrastu maloljetnika, jasno označeni i jednostavni za upotrebu.

Davalac usluga digitalne platforme dužan je da obezbijedi da se sistemi iz stava 1 ovog člana primijene bez odlaganja kada postoje osnovi sumnje da je sa maloljetnikom ostvarena neprimjerena odnosno štetna komunikacija ili interakcija.

Davalac usluga digitalne platforme dužan je da roditeljima, odnosno zakonskom zastupniku omogući uvid i korišćenje sistema iz stava 1 ovog člana.

Zabrana gruminga

Član 15

Zabranjeno je uspostavljanje ili pokušaj uspostavljanja kontakta sa maloljetnikom putem digitalne platforme, kao i svaka druga radnja preduzeta putem digitalne platforme koja ima za cilj pripremu ili izvršenje krivičnog djela protiv polne slobode nad maloljetnikom (gruming), a naročito:

- 1) ostvarivanje komunikacije sa maloljetnikom radi sticanja povjerenja, emocionalne povezanosti ili zavisnosti;
- 2) podsticanje maloljetnika da razmjenjuje slike, tekstove, audiovizuelne ili druge predmete pornografske sadržine;
- 3) navođenje maloljetnika da otkrije lične podatke ili da nastavi komunikaciju izvan digitalne platforme;
- 4) podsticanje ili organizovanje susreta maloljetnika sa drugim licem.

Davalac usluga digitalne platforme dužan je da uspostavi i primjenjuje sisteme radi prepoznavanja i sprečavanja gruminga, a naročito:

- 1) privremeno ograničavanje ili onemogućavanje komunikacije između maloljetnika i drugog korisnika;
- 2) privremenu suspenziju ili ograničenje naloga za koji postoje osnovi sumnje da se koristi za gruming;
- 3) očuvanje relevantnih podataka radi sprečavanja njihovog brisanja ili izmjene;
- 4) podnošenje prijave nadležnim organima u skladu sa posebnim zakonima;
- 5) obavještanje roditelja, odnosno zakonskog zastupnika u cilju preduzimanja mjera za zaštitu maloljetnika.

Sistemi iz stava 2 ovog člana primjenjuju se bez odlaganja nakon što davalac usluge digitalne platforme utvrdi postojanje osnova sumnje da je pokušao ili izvršen gruming.

IV. POSEBNE OBAVEZE U ODNOSU NA SISTEM VJEŠTAČKE INTELIGENCIJE

Transparentnost i zabrana obmanjujuće komunikacije sa maloljetnicima

Član 16

Davalac usluga platforme za vještačku inteligenciju dužan je da jasno, nedvosmisleno i na razumljiv način obavijesti maloljetnika da komunicira sa vještačkom inteligencijom.

Zabranjena je izrada, stavljanje u promet ili korišćenje sistema vještačke inteligencije koji kod maloljetnika stvara uvjerenje da komunicira sa stvarnim licem.

Zabranjena je izrada, stavljanje u promet ili korišćenje sistema vještačke inteligencije koji:

- 1) oponašaju bliskost, prijateljstvo, ljubav ili zavisnost;
- 2) podstiču maloljetnika da vještačku inteligenciju doživljava kao zamjenu za stvarne odnose;
- 3) prilagođavaju komunikaciju emocionalnom stanju maloljetnika radi produženja korišćenja ili uticanja na ponašanje.

Izuzetno, sistemi vještačke inteligencije iz stava 3 ovog člana mogu se koristiti u obrazovne, socijalne, terapijske ili zaštitne svrhe, pod uslovom da se isti koriste pod nadzorom roditelja, odnosno zakonskog zastupnika odnosno psihologa ili drugog stručnog lica.

Zabrana dipfejk sadržaja koji prikazuje maloljetnike

Član 17

Zabranjeno je generisanje, proizvodnja, nuđenje, činjenje dostupnim, distribuiranje, uvoz, izvoz, pribavljanje za sebe ili drugoga, prodaja, davanje, prikazivanje, javno izlaganje slike, audiovizuelnih ili drugih predmeta i sadržaja generisanog ili manipulisano vještačkom inteligencijom koji:

- 1) prikazuje maloljetnika koji se bavi stvarnim ili simuliranim seksualno eksplicitnim ponašanjem i svako prikazivanje polnih organa maloljetnika u primarno seksualne svrhe (dječija pornografija);
- 2) prikazuje maloljetnika koji vrši nasilje, čini prekršaj, krivično djelo ili vrši neki drugi vid zabranjenog ponašanja, ako takav prikaz može ozbiljno ugroziti ili narušiti tjelesni ili duševni integritet ili dostojanstvo maloljetnika;
- 3) na drugi način može ozbiljno ugroziti ili narušiti tjelesni ili duševni integritet ili dostojanstvo maloljetnika.

Davalac usluga platforme za vještačku inteligenciju dužan je da uspostavi i primjenjuje sisteme za brzo prepoznavanje i uklanjanje dipfejk sadržaja koji prikazuje maloljetnike.

Davalac usluga platforme za vještačku inteligenciju dužan je da obezbijedi uklanjanje sadržaja iz stava 1 ovog člana bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od trenutka prepoznavanja.

V. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 18

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija), u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Nadležnosti Agencije

Član 19

Agencija, pored nadležnosti koje su propisane zakonom kojim se uređuju audiovizuelne i medijske usluge:

- 1) prati i nadzire primjenu obaveza davalaca usluga digitalnih platformi propisanih ovim zakonom;
- 2) postupa po prijavama fizičkih i pravnih lica, kao i pokreće postupke po sopstvenoj inicijativi;
- 3) zahtijeva od davalaca usluga digitalnih platformi dostavljanje informacija, dokumentacije i procjena rizika;
- 4) vrši ocjenu adekvatnosti i proporcionalnosti mjera koje su preduzete radi sprečavanja ili umanjenja utvrđenih rizika;
- 5) koordinira postupanje drugih nadležnih organa u pitanjima koja se odnose na digitalne platforme;
- 6) izdaje prekršajne naloge i/ili podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu;
- 7) donosi i sprovodi podzakonske akte za sprovođenje ovog i drugih zakona, u skladu sa propisanim nadležnostima;

- 8) vrši i druge poslove propisane ovim zakonom.

Saradnja sa drugim organima i međunarodna razmjena informacija

Član 20

Agencija sarađuje sa organom nadležnim za nadzor nad zaštitom ličnih podataka, organom uprave nadležnim za policijske poslove, državnim tužilaštvima i centrom za socijalni rad, drugim regulatornim i nadzornim organima u Crnoj Gori.

Agencija sarađuje i razmjenjuje informacije sa odgovarajućim regulatornim i nadzornim organima drugih država u ostvarivanju nadležnosti, prava i obaveza u skladu sa ovim zakonom, kao i međunarodnim standardima i praksom.

Saradnjom iz stava 2 ovog člana smatraju se naročito razmjena informacija, iskustava i dobre prakse u vezi sa nadzorom nad digitalnim platformama i zaštitom maloljetnika u digitalnom prostoru, kao i učešće u međunarodnim i regionalnim mrežama regulatornih tijela.

Agencija može učestvovati u zajedničkim inicijativama i projektima sa regulatornim i nadzornim organima drugih država, kada je to od značaja za unapređenje zaštite maloljetnika u digitalnom prostoru i jačanje nadzornih kapaciteta.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Novčane kazne za prekršaje pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu

Član 21

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice – davalac usluga digitalnih platformi, ako:

- 1) omogućiti pristup i korišćenje digitalnih platformi maloljetnicima mlađim od 13 godina (član 8 stav 1);
- 2) omogućiti korišćenje digitalnih platformi iz člana 8 stav 2 ovog zakona maloljetnicima mlađim od 13 godina bez prethodne saglasnosti roditelja, odnosno zakonskog zastupnika (član 8 stav 4);
- 3) omogućiti korišćenje digitalnih platformi maloljetnicima uzrasta od 13 do 16 godina bez prethodne saglasnosti roditelja, odnosno zakonskog zastupnika (član 9);
- 4) ne uspostavi i ne primjenjuje sisteme za provjeru starosne dobi korisnika digitalnih platformi i sisteme za roditeljsku kontrolu (član 10 stav 1);
- 5) ne obezbijedi da sistemi iz člana 10 stav 1 budu proporcionalni, prilagođeni svrsi i primjenjivani isključivo u mjeri neophodnoj za utvrđivanje starosne kategorije korisnika (član 10 stav 2);
- 6) samodeklaraciju korisnika o starosnoj dobi prihvati kao pouzdan sistem za provjeru starosne dobi korisnika u smislu člana 10 stav 1 ovog zakona (član 10 stav 3);
- 7) ne obezbijedi da se provjera starosne dobi iz člana 10 stav 1 ovog zakona sprovodi u skladu sa članom 10 stav 4 ovog zakona;
- 8) roditeljima, odnosno zakonskom zastupniku ne omogućiti uvid u podatke koji se odnose na provjeru starosne dobi i ne omogućiti im podnošenje zahtjeva za ispravku ili brisanje tih podataka (član 10 stav 5);
- 9) podatke prikupljene prilikom provjere iz člana 10 stav 1 ovog zakona koristi u druge svrhe osim provjere starosne dobi korisnika (član 10 stav 6);
- 10) ne vrši redovnu procjenu rizika koji njegove usluge mogu predstavljati po prava, bezbjednost i interese maloljetnika (član 11 stav 1);
- 11) procjenu iz člana 11 stav 1 ovog zakona ne ažurira prilikom svake promjene u digitalnoj platformi, a najmanje jednom godišnje (član 11 stav 3);

- 12) na osnovu sprovedene procjene rizika iz člana 11 stav 1 ovog zakona, ne preduzme odgovarajuće, efikasne i proporcionalne mjere radi sprečavanja, otklanjanja ili umanjenja utvrđenih rizika (član 11 stav 4);
- 13) na zahtjev nadležnog organa ne dostavi procjenu iz člana 11 stav 1 ovog zakona u roku od osam dana od dana dostavljanja zahtjeva (član 11 stav 5);
- 14) ne uspostavi i primjenjuje sisteme za identifikovanje i onemogućavanje pristupa, korišćenja, objavljivanja ili distribucije neprimjerenog odnosno štetnog sadržaja u odnosu na maloljetnika (član 12 stav 1);
- 15) omogući automatizovano profilisanje maloljetnika suprotno uslovima iz člana 13 stav 1 ovog zakona;
- 16) ne obezbijedi da algoritamsko rangiranje i personalizovane algoritamske preporuke koje se primjenjuju na maloljetnike budu ograničeni i prilagođeni njihovom uzrastu i zrelosti (član 13 stav 2);
- 17) ne prilagodi konfiguraciju algoritamskih sistema iz člana 13 stav 2 ovog zakona na način da se smanji rizik od izlaganja sadržaju iz člana 12 ovog zakona (član 13 stav 3);
- 18) ne omogući isključivanje automatizovanog profilisanja, algoritamskog rangiranja i personalizovanih algoritamskih preporuka za naloge maloljetnika (član 13 stav 4);
- 19) ne obezbijedi pružanje jasne, razumljive i lako dostupne informacije o osnovnim pravilima automatizovanog profilisanja, algoritamskog rangiranja i personalizovanih algoritamskih preporuka koje se primjenjuju na naloge maloljetnika (član 13 stav 5);
- 20) omogućava automatizovano profilisanje, algoritamsko rangiranje i prikazivanje personalizovanih algoritamskih preporuka iz člana 13 stav 6 ovog zakona;
- 21) ne uspostavi i ne primjenjuje sisteme za zaštitu maloljetnika od uznemiravanja, zlostavljanja, prijetnji, vršnjačkog nasilja, seksualnog uznemiravanja i drugih oblika neprimjerene odnosno štetne komunikacije ili interakcije sa drugim korisnicima na način propisan članom 14 stav 1 ovog zakona;
- 22) ne obezbijedi da sistemi iz člana 14 stav 1 ovog zakona budu prilagođeni uzrastu maloljetnika, jasno označeni i jednostavni za upotrebu (član 14 stav 2);
- 23) ne obezbijedi da se sistemi iz člana 14 stav 1 ovog zakona primijene bez odlaganja kada postoje osnovi sumnje da je sa maloljetnikom ostvarena neprimjerena odnosno štetna komunikacija ili interakcija (član 14 stav 3);
- 24) roditeljima, odnosno zakonskom zastupniku ne omogući uvid i korišćenje sistema iz člana 14 stav 1 ovog zakona (član 14 stav 4);
- 25) ne uspostavi i primjenjuje sisteme radi prepoznavanja i sprečavanja gruminga u skladu sa članom 15 stav 2 ovog zakona;
- 26) sisteme iz člana 15 stav 2 ovog zakona ne primijeni bez odlaganja nakon što utvrdi postojanje osnova sumnje da je pokušao ili izvršen gruming (član 15 stav 3);
- 27) ne obavijesti maloljetnika da komunicira sa vještačkom inteligencijom jasno, nedvosmisleno i na razumljiv način (član 16 stav 1);
- 28) izrađuje, stavlja u promet ili omogućava korišćenje sistema vještačke inteligencije koji kod maloljetnika stvara uvjerenje da komuniciraju sa stvarnim licem (član 16 stav 2);
- 29) izrađuje, stavlja u promet ili omogućava korišćenje sistema vještačke inteligencije iz člana 16 stav 3 ovog zakona;
- 30) omogućava korišćenje sistema iz člana 16 stav 3 ovog zakona u obrazovne, socijalne, terapijske ili zaštitne svrhe bez nadzora roditelja, odnosno zakonskog zastupnika odnosno psihologa ili drugog stručnog lica (član 16 stav 4);
- 31) omogući generisanje, proizvodnju, nuđenje, činjenje dostupnim, distribuiranje, uvoz, izvoz, pribavljanje za sebe ili drugoga, prodaju, davanje, prikazivanje, javno izlaganje slike, audiovizuelnih ili drugih predmeta i sadržaja generisanog ili manipulisanog vještačkom inteligencijom koji prikazuje maloljetnika koji vrši nasilje, čini prekršaj,

krivično djelo ili vrši neki drugi vid zabranjenog ponašanja, ako takav prikaz može ozbiljno ugroziti ili narušiti tjelesni ili duševni integritet ili dostojanstvo maloljetnika (član 17 stav 1 tačka 2);

- 32) omogućiti generisanje, proizvodnju, nuđenje, činjenje dostupnim, distribuiranje, uvoz, izvoz, pribavljanje za sebe ili drugoga, prodaju, davanje, prikazivanje, javno izlaganje slike, audiovizuelnih ili drugih predmeta i sadržaja generisanog ili manipulisanog vještačkom inteligencijom koji na drugi način može ozbiljno ugroziti ili narušiti tjelesni ili duševni integritet ili dostojanstvo maloljetnika (član 17 stav 1 tačka 3);
- 33) ne uspostavi i ne primjenjuje sisteme za brzo prepoznavanje i uklanjanje dipfejk sadržaja koji prikazuje maloljetnike (član 17 stav 2);
- 34) ne obezbijedi uklanjanje sadržaja iz člana 17 stav 1 ovog zakona bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od trenutka prepoznavanja (član 17 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu – davaocu usluga digitalnih platformi novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

Novčane kazne za prekršaje za fizička lica

Član 22

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice – davalac usluga digitalnih platformi ako:

- 1) omogućiti pristup i korišćenje digitalnih platformi maloljetnicima mlađim od 13 godina (član 8 stav 1);
- 2) omogućiti korišćenje digitalnih platformi iz člana 8 stav 2 ovog zakona maloljetnicima mlađim od 13 godina bez prethodne saglasnosti roditelja, odnosno zakonskog zastupnika (član 8 stav 4);
- 3) omogućiti korišćenje digitalnih platformi maloljetnicima uzrasta od 13 do 16 godina bez prethodne saglasnosti roditelja, odnosno zakonskog zastupnika (član 9);
- 4) ne uspostavi i ne primjenjuje sisteme za provjeru starosne dobi korisnika digitalnih platformi i sisteme za roditeljsku kontrolu (član 10 stav 1);
- 5) ne obezbijedi da sistemi iz člana 10 stav 1 budu proporcionalni, prilagođeni svrsi i primjenjivani isključivo u mjeri neophodnoj za utvrđivanje starosne kategorije korisnika (član 10 stav 2);
- 6) samodeklaraciju korisnika o starosnoj dobi prihvati kao pouzdan sistem za provjeru starosne dobi korisnika u smislu člana 10 stav 1 ovog zakona (član 10 stav 3);
- 7) ne obezbijedi da se provjera starosne dobi iz člana 10 stav 1 ovog zakona sprovodi u skladu sa članom 10 stav 4 ovog zakona;
- 8) roditeljima, odnosno zakonskom zastupniku ne omogućiti uvid u podatke koji se odnose na provjeru starosne dobi i ne omogućiti im podnošenje zahtjeva za ispravku ili brisanje tih podataka (član 10 stav 5);
- 9) podatke prikupljene prilikom provjere iz člana 10 stav 1 ovog zakona koristi u druge svrhe osim provjere starosne dobi korisnika (član 10 stav 6);
- 10) ne vrši redovnu procjenu rizika koji njegove usluge mogu predstavljati po prava, bezbjednost i interese maloljetnika (član 11 stav 1);
- 11) procjenu iz člana 11 stav 1 ovog zakona ne ažurira prilikom svake promjene u digitalnoj platformi, a najmanje jednom godišnje (član 11 stav 3);
- 12) na osnovu sprovedene procjene rizika iz člana 11 stav 1 ovog zakona, ne preduzme odgovarajuće, efikasne i proporcionalne mjere radi sprečavanja, otklanjanja ili umanjenja utvrđenih rizika (član 11 stav 4);
- 13) na zahtjev nadležnog organa ne dostavi procjenu iz člana 11 stav 1 ovog zakona u roku od osam dana od dana dostavljanja zahtjeva (član 11 stav 5);

- 14) ne uspostavi i primjenjuje sisteme za identifikovanje i onemogućavanje pristupa, korišćenja, objavljivanja ili distribucije neprimjerenog odnosno štetnog sadržaja u odnosu na maloljetnika (član 12 stav 1);
- 15) omogući automatizovano profilisanje maloljetnika suprotno uslovima iz člana 13 stav 1 ovog zakona;
- 16) ne obezbijedi da algoritamsko rangiranje i personalizovane algoritamske preporuke koje se primjenjuju na maloljetnike budu ograničeni i prilagođeni njihovom uzrastu i zrelosti (član 13 stav 2);
- 17) ne prilagodi konfiguraciju algoritamskih sistema iz člana 13 stav 2 ovog zakona na način da se smanji rizik od izlaganja sadržaju iz člana 12 ovog zakona (član 13 stav 3);
- 18) ne omogući isključivanje automatizovanog profilisanja, algoritamskog rangiranja i personalizovanih algoritamskih preporuka za naloge maloljetnika (član 13 stav 4);
- 19) ne obezbijedi pružanje jasne, razumljive i lako dostupne informacije o osnovnim pravilima automatizovanog profilisanja, algoritamskog rangiranja i personalizovanih algoritamskih preporuka koje se primjenjuju na naloge maloljetnika (član 13 stav 5);
- 20) omogućava automatizovano profilisanje, algoritamsko rangiranje i prikazivanje personalizovanih algoritamskih preporuka iz člana 13 stav 6 ovog zakona;
- 21) ne uspostavi i ne primjenjuje sisteme za zaštitu maloljetnika od uznemiravanja, zlostavljanja, prijetnji, vršnjačkog nasilja, seksualnog uznemiravanja i drugih oblika neprimjerene odnosno štetne komunikacije ili interakcije sa drugim korisnicima na način propisan članom 14 stav 1 ovog zakona;
- 22) ne obezbijedi da sistemi iz člana 14 stav 1 ovog zakona budu prilagođeni uzrastu maloljetnika, jasno označeni i jednostavni za upotrebu (član 14 stav 2);
- 23) ne obezbijedi da se sistemi iz člana 14 stav 1 ovog zakona primijene bez odlaganja kada postoje osnovi sumnje da je sa maloljetnikom ostvarena neprimjerena odnosno štetna komunikacija ili interakcija (član 14 stav 3);
- 24) roditeljima, odnosno zakonskom zastupniku ne omogući uvid i korišćenje sistema iz člana 14 stav 1 ovog zakona (član 14 stav 4);
- 25) ne uspostavi i primjenjuje sisteme radi prepoznavanja i sprečavanja gruminga u skladu sa članom 15 stav 2 ovog zakona;
- 26) sisteme iz člana 15 stav 2 ovog zakona ne primijeni bez odlaganja nakon što utvrdi postojanje osnova sumnje da je pokušao ili izvršen gruming (član 15 stav 3);
- 27) ne obavijesti maloljetnik da komunicira sa vještačkom inteligencijom jasno, nedvosmisleno i na razumljiv način (član 16 stav 1);
- 28) izrađuje, stavlja u promet ili omogućava korišćenje sistema vještačke inteligencije koji kod maloljetnika stvara uvjerenje da komuniciraju sa stvarnim licem (član 16 stav 2);
- 29) izrađuje, stavlja u promet ili omogućava korišćenje sistema vještačke inteligencije iz člana 16 stav 3 ovog zakona;
- 30) omogućava korišćenje sistema iz člana 16 stav 3 ovog zakona u obrazovne, socijalne, terapijske ili zaštitne svrhe bez nadzora roditelja, odnosno zakonskog zastupnika odnosno psihologa ili drugog stručnog lica (član 16 stav 4);
- 31) omogući generisanje, proizvodnju, nuđenje, činjenje dostupnim, distribuiranje, uvoz, izvoz, pribavljanje za sebe ili drugoga, prodaju, davanje, prikazivanje, javno izlaganje slike, audiovizuelnih ili drugih predmeta i sadržaja generisanog ili manipulisano vještačkom inteligencijom koji prikazuje maloljetnika koji vrši nasilje, čini prekršaj, krivično djelo ili vrši neki drugi vid zabranjenog ponašanja, ako takav prikaz može ozbiljno ugroziti ili narušiti tjelesni ili duševni integritet ili dostojanstvo maloljetnika (član 17 stav 1 tačka 2);
- 32) omogući generisanje, proizvodnju, nuđenje, činjenje dostupnim, distribuiranje, uvoz, izvoz, pribavljanje za sebe ili drugoga, prodaju, davanje, prikazivanje, javno izlaganje

- slike, audiovizuelnih ili drugih predmeta i sadržaja generisanog ili manipulisanog vještačkom inteligencijom koji na drugi način može ozbiljno ugroziti ili narušiti tjelesni ili duševni integritet ili dostojanstvo maloljetnika (član 17 stav 1 tačka 3);
- 33) ne uspostavi i ne primjenjuje sisteme za brzo prepoznavanje i uklanjanje dipfejk sadržaja koji prikazuje maloljetnike (član 17 stav 2);
- 34) ne obezbijedi uklanjanje sadržaja iz člana 17 stav 1 ovog zakona bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od trenutka prepoznavanja (član 17 stav 3).

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Obaveza usklađivanja poslovanja

Član 23

Davaoci usluga digitalnih platformi dužni su da prilagode pružanje usluga digitalnih platformi sa odredbama ovog zakona u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Donošenje podzakonskih akata

Član 24

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 25

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Zakona o zaštiti maloljetnika u digitalnom prostoru sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore da se zakonom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

Dodatni ustavni osnov za uređivanje pitanja koja su predmet ovog zakona proizlazi iz člana 73 stav 1 Ustava, kojim je propisano da majka i dijete uživaju posebnu zaštitu, kao i iz člana 74 Ustava, kojim je propisano da dijete uživa prava i slobode primjereno njegovom uzrastu i zrelosti, te da se djetetu jemči posebna zaštita od psihičkog, fizičkog, ekonomskog i svakog drugog iskorišćavanja ili zloupotrebe.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje ovog zakona proizlaze iz potrebe da se obezbijedi djelotvorna, sistemska i savremena zaštita maloljetnika u digitalnom prostoru, imajući u vidu sve izraženiju izloženost maloljetnika digitalnim platformama, društvenim mrežama, interaktivnim servisima i sistemima vještačke inteligencije.

Maloljetnici predstavljaju posebno ranjivu društvenu grupu u onlajn okruženju, usljed svog uzrasta, psihološke nezrelosti, nedostatka iskustva i ograničene sposobnosti procjene rizika. Digitalni prostor, iako pruža brojne obrazovne, informativne i socijalne koristi, istovremeno nosi značajne rizike po mentalni, emotivni, moralni i socijalni razvoj maloljetnika, uključujući izloženost štetnom sadržaju, manipulativnim algoritamskim praksama, vršnjačkom nasilju, seksualnom uznemiravanju, grumingu, zloupotrebi ličnih podataka, kao i novim oblicima zloupotrebe koji proizlaze iz primjene vještačke inteligencije, naročito kroz dipfejk sadržaje.

Važeći pravni okvir u Crnoj Gori ne sadrži poseban, sveobuhvatan zakon koji sistemski uređuje zaštitu maloljetnika u digitalnom prostoru. Donošenjem ovog zakona uspostavlja se jasan normativni okvir kojim se definišu obaveze davalaca usluga digitalnih platformi, uvode preventivne mjere zasnovane na procjeni rizika, propisuju zabrane posebno opasnih praksi, te jača uloga roditelja i zakonskih zastupnika u zaštiti maloljetnika u digitalnom okruženju, čime se neposredno ostvaruju ustavne garancije posebne zaštite maloljetnika.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U oblasti zaštite maloljetnika u digitalnom prostoru trenutno ne postoji jedinstveni, obavezujući pravni akt Evropske unije koji bi u potpunosti regulisao pitanja koja su predmet ovog zakona.

Međutim, predložena rješenja su u skladu sa opštim principima i pravcima razvoja prava Evropske unije u ovoj oblasti, a naročito sa:

- Rezolucijom Evropskog parlamenta od 26. novembra 2025. godine o zaštiti maloljetnika na internetu,
- rješenjima sadržanim u nacionalnim zakonodavstvima pojedinih država članica Evropske unije, posebno Republike Irske (*Online Safety and Media Regulation Act*) i

- Savezne Republike Njemačke (*Jugendmedienschutz-Staatsvertrag (JMStV)*), koje su uspostavile posebne regulatorne modele za bezbjednost maloljetnika na internetu,
- ciljevima i principima Akta o digitalnim uslugama (*DSA*) i Akta o vještačkoj inteligenciji (*The AI Act*), u dijelu koji se odnosi na zaštitu maloljetnika i upravljanje rizicima.

Zakon je takođe u skladu sa potvrđenim međunarodnim konvencijama, naročito Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravima maloljetnika i Konvencijom Savjeta Evrope o zaštiti maloljetnika od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja (Lanzarot Konvencija), kojom se državama ugovornicama nameće obaveza da preduzimaju sve odgovarajuće mjere radi zaštite maloljetnika od svih oblika zlostavljanja, iskorišćavanja i zloupotrebe, uključujući i one koji se ostvaruju putem savremenih tehnologija.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 utvrđuje se predmet zakona, kojim se uređuju mjere i sistemi za zaštitu maloljetnika u digitalnom prostoru, starosna ograničenja za pristup i korišćenje digitalnih platformi, obaveze i odgovornosti davalaca usluga digitalnih platformi, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu maloljetnika u digitalnom prostoru.

Članom 2 propisuju se osnovna načela kojima se izražavaju osnovne vrijednosti i pravila u oblasti zaštite maloljetnika u digitalnom prostoru, i ista su od značaja za cjelinu zakona i osnov za interpretaciju ostalih odredaba zakona.

Članom 3 uređuje se posebna zaštita maloljetnika u digitalnom prostoru, u skladu sa njihovim uzrastom i zrelošću, i propisuje se da se mjere zaštite sprovode radi sprečavanja izlaganja maloljetnika neprimjerenim odnosno štetnim sadržajima i ponašanjima koja mogu ugroziti njihov zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj.

Članom 4 uređuje se primjena zakona na davaoce usluga digitalnih platformi koji pružaju usluge korisnicima u Crnoj Gori, bez obzira na mjesto njihovog sjedišta ili registracije, te se propisuju kriterijumi za utvrđivanje da li se usluga smatra dostupnom ili usmjerenom korisnicima u Crnoj Gori.

Članom 5 definišu se pojmovi digitalnih platformi, odnosno onlajn platforme, vrlo velike onlajn platforme, onlajn pretraživača, vrlo velikog onlajn pretraživača, platforme zasnovane na sistemu vještačke inteligencije i sistema vještačke inteligencije čime se obezbjeđuje jasno razgraničenje tehnologija i usluga koje su uređene ovim zakonom.

Članom 6 uređuje se upotreba rodno osjetljivog jezika, propisivanjem da se izrazi koji se u zakonu koriste u muškom rodu podrazumijevaju i u ženskom rodu, u skladu sa važećim Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa.

Članom 7 preciziraju se osnovni izrazi koji se koriste u zakonu, čime se obezbjeđuje njihova dosljedna upotreba kroz čitav tekst zakona.

Članom 8 uvodi se zabrana pristupa i korišćenja digitalnih platformi maloljetnicima mlađim od 13 godina, uz izuzetak za platforme koje su posebno namijenjene i prilagođene njihovom uzrastu i zrelosti, pri čemu se korišćenje takvih platformi uslovljava prethodnom saglasnošću roditelja, odnosno zakonskog zastupnika.

Članom 9 propisuje se da maloljetnici uzrasta od 13 do 16 godina mogu koristiti digitalne platforme isključivo uz prethodnu saglasnost roditelja, odnosno zakonskog zastupnika, čime se obezbjeđuje dodatni nivo roditeljske kontrole i zaštite maloljetnika.

Članom 10 propisuje se obaveza davalaca usluga digitalnih platformi da uspostave i primjenjuju sisteme za provjeru starosne dobi korisnika i sisteme za roditeljsku kontrolu, uz zabranu oslanjanja na samodeklaraciju korisnika, kao i obaveza zaštite podataka prikupljenih u te svrhe u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti.

Članom 11 uvodi se obaveza redovne procjene rizika koje digitalne platforme mogu predstavljati po prava, bezbjednost i interese maloljetnika, propisuje se sadržaj procjene, učestalost njenog ažuriranja, obaveza preduzimanja odgovarajućih mjera za umanj enje rizika, kao i obaveza dostavljanja procjene nadležnom organu na zahtjev.

Članom 12 propisuje se obaveza davalaca usluga digitalnih platformi da uspostave sisteme za identifikovanje i onemogućavanje pristupa, korišćenja, objavljivanja ili distribucije neprimjerenog odnosno štetnog sadržaja u odnosu na maloljetnike, uz normativno razgraničenje ova dva pojma.

Članom 13 uređuju se automatizovano profilisanje maloljetnika, kojim se dozvoljava njegova primjena isključivo kada je to neophodno radi zaštite prava i interesa maloljetnika, te ograničenja i obaveze u vezi sa automatizovanim profilisanjem, algoritamskim rangiranjem, personalizovanim algoritamskim preporukama i automatizovanim sistemima koji se primjenjuju na maloljetnike, uključujući obavezu prilagođavanja uzrastu i zrelosti maloljetnika, transparentnost prema maloljetnicima i roditeljima, kao i zabranu manipulativnih i zavisničkih algoritamskih praksi.

Članom 14 propisuju se obaveze davalaca usluga digitalnih platformi u pogledu zaštite maloljetnika od uznemiravanja, zlostavljanja, prijetnji, vršnjačkog nasilja, seksualnog uznemiravanja i drugih oblika neprimjerene odnosno štetne komunikacije ili interakcije sa drugim korisnicima.

Članom 15 uvodi se zabrana gruminga, kojom se zabranjuje uspostavljanje ili pokušaj uspostavljanja kontakta sa maloljetnikom putem digitalnih platformi u svrhu izvršenja krivičnog djela protiv polne slobode nad maloljetnikom.

Članom 16 uređuju se posebne obaveze u vezi sa transparentnošću sistema vještačke inteligencije u komunikaciji sa maloljetnicima, uključujući obavezu obavješ tavanja maloljetnika da komunicira sa vještačkom inteligencijom, zabranu obmanjujuće i humanoidne komunikacije, kao i izuzetke u obrazovne i terapijske svrhe pod nadzorom.

Članom 17 propisuje se zabrana generisanja, proizvodnje, nuđenja, činjenja dostupnim i distribucije dipfejk sadržaja koji prikazuje maloljetnike na način koji može ugroziti njihov tjelesni ili duševni integritet ili dostojanstvo, kao i obaveza davalaca usluga platformi za vještačku inteligenciju da takav sadržaj uklone bez odlaganja.

Članom 18 uređuje se nadzor nad sprovođenjem zakona, koji vrši Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Članom 19 propisuju se dodatne nadležnosti Agencije kao nadzornog organa, pored onih koje su propisane zakonom kojim se uređuju audiovizuelne i medijske usluge, kojim je Agencija osnovana.

Članom 20 propisuje se način saradnje Agencije sa drugim organima i međunarodna razmjena informacija. Prema Aktu o digitalnim uslugama (DSA), svaka članica EU morala je imenovati Digital Service Coordinator (DSC) – nacionalno regulatorno tijelo zaduženo za nadzor sprovođenja DSA na svojoj teritoriji. U nastavku je pregled država članica i institucija koje su imenovane za DSC:

Država	Imenovani DSC (institucija)
Austrija	Kommunikationsbehörde Austria – KommAustria (Austrijska agencija za komunikacije)
Belgija	Belgijski institut za poštanske usluge i telekomunikacije (BIPT)
Bugarska	Комисия за регулиране на съобщенията – CRC (Komisija za regulaciju komunikacija)
Hrvatska	Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM)

Kipar	Αρχή Ραδιοτηλεόρασης & Ψηφιακών Υπηρεσιών (CRTA – Uprava za radioteleviziju i digitalne usluge)
Češka	Český telekomunikační úřad (ČTU – Češka telekomunikaciona kancelarija)
Danska	Digitaliseringsstyrelsen (Agencija za digitalnu upravu)
Estonija	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA – Uprava za zaštitu potrošača i tehnički nadzor)
Finska	Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (Agencija za saobraćaj i komunikacije)
Francuska	Autorité de régulation de la communication audiovisuelle et numérique (ARCOM – Regulatorno tijelo za audiovizuelne i digitalne komunikacije)
Njemačka	Bundesnetzagentur – BNetzA (Savezna agencija za mreže i komunikacije)
Grčka	Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (EETT – Helenska komisija za telekomunikacije i poštu)
Mađarska	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH – Nacionalna agencija za medije i informacijske komunikacije)
Irska	Coimisiún na Meán (Komisija za medije)
Italija	Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (AGCOM – Agencija za komunikacije)
Letonija	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (Centar za zaštitu potrošača)
Litvanija	Ryšių reguliavimo tarnyba (RRT – Regulatorna agencija za komunikacije)
Luksemburg	Autorité de la concurrence (Autoritet za zaštitu konkurencije)
Malta	Malta Communications Authority (MCA – Malteška agencija za komunikacije)
Holandija	Autoriteit Consument en Markt (ACM – Autoritet za potrošače i tržišta)
Poljska	Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE – Kancelarija za elektronske komunikacije)
Portugal	Autoridade Nacional de Comunicações (ANACOM – Nacionalna agencija za komunikacije)
Rumunija	Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM – Nacionalna agencija za komunikacije)
Slovačka	Rada pre mediálne služby (Savjet za medijske usluge)
Slovenija	Agencija za komunikacijska omrežja i storitve (AKOS – Agencija za komunikacione mreže i usluge)
Španija	Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (CNMC – Nacionalna komisija za tržišta i konkurenciju)
Švedska	Post- och telestyrelsen (PTS – Uprava za poštu i telekomunikacije)

Čl. 21 i 22 propisuju se kaznene odredbe za pravna lica, odgovorna lica u pravnim licima, preduzetnike i fizička lica u slučaju povrede odredaba ovog zakona, radi obezbjeđivanja njegove efikasne primjene u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima.

Članom 23 propisuje se obaveza davanja usluga digitalnih platformi da svoje poslovanje, odnosno pružanje usluga prilagode odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

Članom 24 propisuje se rok za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona.

Članom 25 uređuje se stupanje zakona na snagu.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, jer se njime ne osnivaju novi organi niti uvode nova radna mjesta, dok se obaveze propisane zakonom odnose na davaoce usluga digitalnih platformi, koji snose troškove usklađivanja svog poslovanja sa zakonom.